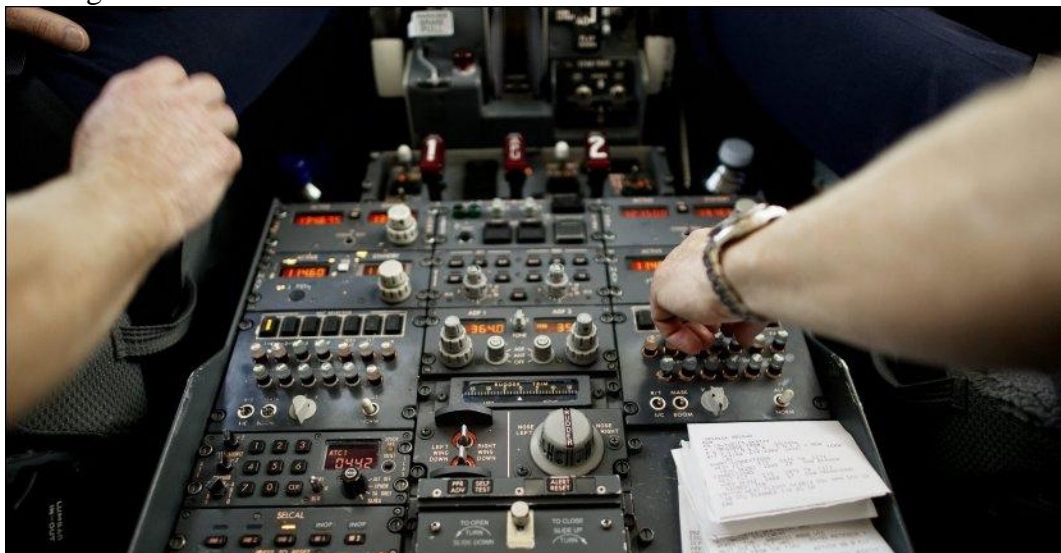

Sjokkrapport: Halvparten av norske flygere har sovnet på jobb (VG nett) Det er ganske normalt at norske piloter sover på jobb, skal vi tro Norsk Flygerforbund selv.

Av Dag Fonbæk

- Ja, det er svært alvorlig, medgir nestleder i NF, Widerøe-pilot Christian Langvatn, overfor VG Nett.

Så mange som 53 prosent - altså over halvparten av det norske pilotkorpset som har svart på undersøkelsen - medgir at de har sovnet bak spakene.

[LES SJOKKRAPPORTEN HER](#)

- Normalsituasjon

- Når omlag halvparten av de spurte har sovnet på jobb, så viser det med all tydelighet at dette ikke er noe teoretisk problem, men en normalsituasjon, sier Langvatn.

Bak de mildt sagt urovekkende funnene ligger flere ulike arbeidsundersøkelser utført mellom 2010 og 2012, som det europeiske flygerforbundet European Cockpit Association (ECA) har sammenstilt:

I alt har 6000 europeiske piloter svart på spørsmål om hvordan de opplever såkalt fatigue (trøtthet/uskikkethet) i sin arbeidssituasjon. Og resultatet er nedslående. Pilotene sovner ufrivillig på jobb, de gjør feil grunnet tretthet og underrapporteringen er stor.

LES OGSÅ: [Trøtt pilot trodde Venus var fly](#)

Norske flygere blant verstingene

Og det verste av alt: Norske (53 prosent), svenske (54 prosent) og danske (53 prosent) flygere er blant dem som sovner mest på jobb.

Undersøkelsene har flere alarmerende fellesnevner:

- * Over halvparten av de spurte opplever at deres yteevne i cockpit svekkes grunnet tretthet/fatigue.
- * I Skandinavia har 3 av 5 piloter oppgitt at de har gjort feil i cockpit som følge av tretthet/fatigue.
- * I Storbritannia har ca 1/3 av de spurte våknet opp for å oppdage at kollegaen også sover.
- * 70-80 prosent av de spurte flygerne oppgir at de ikke skriver rapporter eller melder seg uskikket til flyging (unfit for flight) fordi de frykter negative konsekvenser/sanksjoner fra arbeidsgiver og fra kolleger.

- I SAS har vi en lav terskel for dette. Ingen spør hvorfor en flyger melder seg uskikket til å fly, understreker SAS-talsmann Knut Morten Johansen overfor VG Nett.

LES OGSÅ: [Flygere protesterer mot nye arbeidstidsbestemmelser](#)

- Resultatet av undersøkelsen er skremmende, men samtidig er jeg ikke overrasket, sier Christian Langvatn i [Flygerforbundet](#).

- For oss i miljøet er dette kjente og dagligsdagse problemstillinger, uavhengig av flyselskap og type operasjon.

Må dele ansvaret

Nestlederen i Norges Flygerforbund mener både flyselskapene og pilotene har ansvar for å redusere faren for at flybesetninger blir trøtte og slitne på jobb.

Les også: [Kapteinen sovnet da co-piloten gikk på do](#)

Temaet er hele tiden oppe i arbeidstids-diskusjonene i luftfarten. Piloter og kabinpersonell har mer enn en gang advart mot en konkurransesituasjon de mener går på bekostning av sikkerheten.

Flyselskapene er pålagt å utarbeide arbeidsprogrammer som skal minimere faren for fatigue, mens pilotene er pålagt å møte uthvilte og våkne på jobb - og framfor alt beholde tilstanden gjennom arbeidsdagen.

- For dårlig jobb

- Undersøkelsene viser at flyselskapene ikke gjør god nok jobb, men samtidig er jeg svært bekymret for at vi som piloter heller ikke er vårt ansvar bevisst, sier den flyger-tillistavalgte Widerøe-piloten.

LES OGSÅ: [Hva piloter ikke forteller deg](#)

- Dette tar vi på stort alvor, sier SAS-talsmann Knut Morten Johansen til VG. - SAS har sitt eget «fatigue-management»- system som skal fange opp og ta tak i avvik, innrapporterte hendelser og ting som går på sikkerheten. Dette tas det hånd om, forsikrer Johansen.

- Strengere regler

Ifølge SAS-talsmannen har selskapet langt strengere regler enn det ytterpunktene i regelverket tillater.

LES OGSÅ: [Glemte å lande, men nekter for at han sov...](#)

- Sikkerhet går foran alt, så dette med trøtte piloter har vi fullt fokus på, forsikrer Johansen.

Konkurrenten Norwegian er helt på linje:

Flysikkerhet er Norwegian's absolutt fremste prioritet, og det er bra at pilotene er bevisst på at tretthet kan være en risiko, sier selskapets talsmann Lasse Sandaker-Nielsen til VG Nett.

- God statistikk

- Norwegian kan vise til en svært god sikkerhetsstatistikk, har en god sikkerhetskultur og arbeider målrettet og strategisk med å forebygge tretthet blant piloter, sier han.

- Også i Norwegian har vi langt strengere krav enn det myndighetene stiller som et minimum. I dag jobber en pilot i Norwegian fem dager med påfølgende fire dager fri, nettopp for å kunne få nok hvile etter endt arbeidsuke, sier Lasse Sandaker-Nielsen.

LES OGSÅ: [Bommet på flyplassen med 24 mil](#)

Hver enkelt pilot har selv ansvar for å møte uthvilt på jobb og rapportere om tilfeller der man har opplevd tretthet på jobb.

Ifølge flyselskapene er altså alt på stell - men for Norsk Flygerforbund ser verden litt annerledes ut:

- Jobber uansett

- Vi går på jobb og gjennomfører arbeidsdager selv om vi er slitne og trøtte, og vi tar oss ikke engang bryet med å skrive rapporter slik vi er pålagt. Hvordan skal da flyselskapene og myndighetene lære av det vi opplever? spør Langvatn, med sterk oppfordring til sine kolleger om å skrive rapporter på arbeidsdager de mener er uforsvarlige.

[Bli tilhenger av VG Reise på Facebook!](#)

(VG NETT - 19:08 09.11.2012)

Innholdet i utskriften er vernet etter åndsverklovens regler. Utskriften er kun til privat bruk og kan ikke benyttes på annen måte. Kopiering eller spredning av innholdet krever avtale med rettighetshaver eller Kopinor.